

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2009. gada 17. septembrī*

Lieta C-347/08

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 68. un 234. pantam, ko *Landesgericht Feldkirch* (Austrija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2008. gada 14. jūlijā un kas Tiesā reģistrēts 2008. gada 28. jūlijā, tiesvedībā

Vorarlberger Gebietskrankenkasse

pret

WGV-Schwäbische Allgemeine Versicherungs AG.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ross [*A. Rosas*], tiesneši A. O’Kifs [*A. Ó Caoimh*], J. Klučka [*J. Klučka*] (referents), U. Lehmuß [*U. Löhmuß*] un P. Linda [*P. Lindh*],

* Tiesvedības valoda — vācu.

ģenerālvokāts P. Mengoci [*P. Mengozzi*],
sekretāre R. Šereša [*R. Šereš*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2009. gada 1. jūlija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Vorarlberger Gebietskrankenkasse* vārdā — A. Vitvers [*A. Wittwer*], *Rechtsanwalt*,

— *WGV-Schwäbische Allgemeine Versicherungs AG* vārdā — A. Vēbers [*A. Weber*],
Rechtsanwalt,

— Austrijas valdības vārdā — K. Pezendorferē [*C. Pesendorfer*] un G. Kunerts
[*G. Kunnert*], pārstāvji,

— Čehijas valdības vārdā — M. Smoleks [*M. Smolek*] pārstāvis,

— Vācijas valdības vārdā — M. Lumma [*M. Lumma*] un J. Kempere [*J. Kemper*],
pārstāvji,

- Spānijas valdības vārdā — H. Lopess-Medels Baskoness [*J. López-Medel Bascónes*], pārstāvis,

- Itālijas valdības vārdā — I. Bruni [*I. Bruni*] pārstāve, kurai palīdz V. Ferrante [*W. Ferrante*], *avvocato dello Stato*,

- Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — A. M. Rušo-Žoē [*A.-M. Rouchaud-Joët*] un S. Grīnheida [*S. Grünheid*], pārstāves,

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklaušīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 2000. gada 22. decembra Regulu (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās (OV 2001, L 12, 1. lpp.).

- 2 Šis lūgums tika iesniegts regresa tiesvedībā starp *Vorarlberger Gebietskrankenkasse*, Dornbirna [*Dornbirn*] (Austrija) (turpmāk tekstā — “VGKK”) un *WGV-Schwäbische*

Allgemeine Versicherungs AG, Štutgarte [Stuttgart] (Vācija) (turpmāk tekstā — “WGV-SAV”).

Atbilstošās tiesību normas

Kopienų tiesiskais regulējums

Regula Nr. 44/2001

3 Regulas Nr. 44/2001 preambulas vienpadsmitajā līdz trīspadsmitajā apsvērumā ir paredzēts, ka:

“11) Jurisdikcijas normām jābūt ļoti skaidri nosakāmām, un tām jābalstās uz principu, ka jurisdikcijas pamatā parasti ir atbildētāja domicils un jurisdikcijai vienmēr ir jābūt pieejamai ar šādu pamatojumu, izņemot dažās skaidri noteiktās situācijās, kurās tiesas prāvas priekšmets vai pušu autonomija garantē citu sasaistes faktoru. Juridiskas personas domicils jānosaka autonomi, lai padarītu kopējās normas atklātākas un novērstu tiesību aktu pretrunas.

12) Papildus atbildētāja domicilam vajadzētu būt alternatīvam jurisdikcijas pamatojumam, kura pamatā ir cieša saikne starp tiesu un lietu, lai veicinātu pareizu tiesvedību.

13) Saistībā ar apdrošināšanu, patērētāju līgumiem un nodarbinātību, vajākamajai pusei vajadzētu būt aizsargātai ar jurisdikcijas normām, kas ir labvēlīgākas tās interesēm, nekā to paredz vispārējās normas.”

4 Regulas Nr. 44/2001 noteiktās jurisdikcijas normas ir tās II nodaļā, kurā ietverts 2.–31. pants.

5 Šīs regulas 2. panta 1. punktā, kas ietverts minētās II nodaļas 1. iedaļā ar nosaukumu “Vispārīgi noteikumi”, ir noteikts:

“Saskaņā ar šo regulu, personas, kuru domicils ir kādā dalībvalstī, neatkarīgi no viņu pilsonības, var iesūdzēt attiecīgās dalībvalsts tiesā.”

6 Šīs regulas 3. panta 1. punktā, kas ietverts šajā pašā 1. iedaļā, paredzēts:

“Personas, kuru domicils ir kādā no dalībvalstīm, var iesūdzēt citas dalībvalsts tiesā, vienīgi izmantojot šīs nodaļas 2. līdz 7. iedaļā noteiktās normas.”

7 II nodaļas 3. iedaļas ar nosaukumu “Jurisdikcija lietās, kas saistītas ar apdrošināšanu” 8.–14. pantā ir noteiktas jurisdikcijas normas apdrošināšanas jomā.

8 Saskaņā ar šīs regulas 8. pantu:

“Lietās, kas saistītas ar apdrošināšanu, jurisdikciju nosaka ar šo iedaļu, neierobežojot 4. pantu un 5. panta 5. punktu.”

9 Šīs regulas 9. panta 1. punktā ir noteikts:

“Apdrošinātāju, kura domicils ir kādā dalībvalstī, var iesūdzēt:

a) tās dalībvalsts tiesās, kurā ir viņa domicils; vai

b) citā dalībvalstī, ja prasības ierosinājis apdrošinājumaņēmējs, apdrošinātais vai apdrošināšanas atlīdzības saņēmējs, tās vietas tiesās, kur ir prasītāja domicils [..]

[..].”

10 Regulas Nr. 44/2001 11. panta 2. punktā ir noteikts:

“Šīs regulas 8., 9. un 10. pantu piemēro prasībām, ko ierosinājusi cietusī puse tieši pret apdrošinātāju, ja šādas tiešas prasības ir atļautas.”

Direktīva 2000/26/EK

11 Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 16. maija Direktīvā 2000/26/EK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz transportlīdzekļu lietošanas civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu, ar kuru tiek grozītas Padomes Direktīvas 73/239/EEK un 88/357/EEK (OV L 181, 65. lpp.), kas ir grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 11. maija Direktīvu 2005/14/EK (OV L 149, 14. lpp.; turpmāk tekstā — “Direktīva 2000/26”), 3. pantā ar nosaukumu “Tiešas prasījuma tiesības” ir noteikts:

“Katra dalībvalsts nodrošina, ka negadījumos šo noteikumu nozīmē 1. pantā minētajām cietušajām personām ir tiešas prasījuma tiesības pret apdrošināšanas sabiedrību, kas sedz attiecīgās personas civiltiesisko atbildību.”

12 Lai definētu jēdzienu “cietusī persona”, šīs direktīvas 2. panta d) punktā ir atsauce uz Padomes 1972. gada 24. aprīļa Direktīvu 72/166/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu saistībā ar mehānisko transportlīdzekļu izmantošanu un attiecībā uz kontroli saistībā ar pienākumu apdrošināt šādu atbildību (OV L 103, 1. lpp.).

Direktīva 72/166

- 13 Saskaņā ar Direktīvas 72/166 1. panta 2. punktu “cietusī persona” ir ikviena persona, kam ir tiesības uz kompensāciju par jebkādiem zaudējumiem vai miesas bojājumiem, kurus izraisījis transportlīdzeklis.

Valsts tiesiskais regulējums

- 14 Saskaņā ar Austrijas Vispārējā sociālās apdrošināšanas likuma (*Allgemeines Sozialversicherungsgesetz*, turpmāk tekstā — “ASVG”) 332. panta 1. punktu:

“Ja personas, kurām saskaņā ar šī federālā likuma [..] nosacījumiem ir tiesības uz pabalstu, var uz citu likuma normu pamata prasīt to zaudējumu atlīdzību, kas tām radušies, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, tad prasījums pāriet uz apdrošinātāju tādā apjomā, kādā tam jāsniedz pabalsts.”

- 15 Austrijas Civilkodeksa (*Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch* [turpmāk tekstā — “ABGB”]) 1394. pantā ir noteikts:

“Prasījuma cesionāra tiesības cedēta prasījuma kontekstā ir tieši tādas pašas kā prasījuma cedenta tiesības.”

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

- 16 2006. gada 10. martā uz autoceļa Vācijā notika ceļu satiksmes negadījums, kurā negadījuma dalībnieces bija Gaukele [*Gaukel*], kas vadīja automašīnu, kura apdrošināta Vācijā atbilstoši obligātajai civiltiesiskajai apdrošināšanai sabiedrībā *WGV-SAV*, un Kerti [*Kerti*], kas vadīja otru automašīnu. Atbilstoši satiksmei uz autoceļa Kerti savu automašīnu strauji nobremzēja, kā rezultātā tieši aiz muguras braucošās Gaukeles vadītā automašīna uzskrēja viņas automašīnai. Šis sadursmes dēļ Kerti guva mugurkaula izmežģījumu un viņai bija jāveic dažādas ārstnieciskas darbības. Ārstējošie ārsti viņai cita starpā atzina darbnespēju laikā no 2006. gada 15. marta līdz 21. martam. *VGKK* kā sociālās apdrošināšanas iestāde izmaksāja apdrošināšanu savai apdrošinātajai Kerti.
- 17 Kerti dzīvesvieta laikā no 2006. gada 2. janvāra līdz 2007. gada 20. augustam bija Bludencā [*Bludenz*] (Austrija). Pašreiz viņa pastāvīgi dzīvo Ubštātē-Veierā [*Ubstadt-Weiher*] (Vācija).
- 18 Pamatojoties uz Kerti likumīgi cedētajām tiesībām saskaņā ar *ASVG 332.* pantu, *VGKK* 2006. gada 22. septembra vēstulē *WGV-SAV* nosūtīja samaksai rēķinu ar maksājuma termiņu 2006. gada 24. oktobrī par savai apdrošinātajai personai izmaksāto apdrošināšanu. *VGKK* norādīja, ka *WGV-SAV* apdrošinātā persona ir pilnībā atbildīga par negadījumu.
- 19 Tā kā samaksa netika veikta, *VGKK* 2008. gada 13. februārī pret *WGV-SAV* cēla regresa prasību *Bezirksgericht Dornbirn* [Dornbirnas apgabaltiesā] (Austrija). Pēdējā minētā apstrīdēja prasību pēc būtības, norādot attiecīgās tiesas starptautiskas jurisdikcijas neesamību. Tā apgalvoja, pirmkārt, ka pēc to izcelsmes šīs tiesības piederot Kerti, kas prasības celšanas brīdī dzīvoja Vācijā. Otrkārt, strīds esot starp diviem vienlīdzīgiem lietas dalībniekiem, tādējādi prasītāja nevarot atsaukties uz Regulas Nr. 44/2001 sniegto aizsardzību.

20 Ar 2008. gada 21. maija rīkojumu *Bezirksgericht Dornbirn* noraidīja prasību starptautiskās jurisdikcijas neesamības dēļ.

21 Tad *VGKK* apelācijas kārtībā to pārsūdzēja *Landesgericht Feldkirch* [Feldkirches apgabaltiesā], lūdzot atcelt 2008. gada 21. maija rīkojumu un noteikt jurisdikciju pirmās instances tiesai lietas izskatīšanai.

22 *Landesgericht Feldkirch* norāda trīs argumentus Austrijas tiesu jurisdikcijas labā. Pirmkārt, tā uzskata, ka *VGKK* ir jāuzskata par cietušo, jo tā sedz Kerti izdevumus pēc negadījuma. Otrkārt, likumīgas tiesību cesijas rezultātā saskaņā ar *ASVG* 332. pantu *VGKK* pārņēma visas Kerti tiesības jau negadījuma brīdī. Tā kā tā ir iestājusies savas apdrošinātās personas juridiskajā stāvoklī, tā savā prasības pieteikumā var atsaukties uz šīs pēdējās tiesībām, nevis uz savām tiesībām. Treškārt, smagā nelaimes gadījumā, kad ir radīti miesas bojājumi, tieši cietušajai personai ir tiesības uz morālā kaitējuma un materiālā zaudējuma atlīdzību. Tātad tā var lūgt atlīdzināt šos zaudējumus tiesā pēc savas dzīves vietas. Šajā gadījumā tiesības uz veselības aprūpes izdevumu atmaksāšanu un iespējamiem pensijas pabalstiem tika nodotas sociālās apdrošināšanas iestādei. Ja šī iestāde nevar atsaukties uz šo jurisdikciju, tad tai jāceļ regresa prasība citas dalībvalsts tiesā. Šajos apstākļos dažādu dalībvalstu tiesas taisītu spriedumu par vieniem faktiem, kas varētu būt pretrunā Regulas Nr. 44/2001 mērķiem, jo tiesas dažādās dalībvalstīs varētu pasludināt pretrunīgus spriedumus.

23 Tomēr iesniedzējtiesa uzskata, ka ir divi argumenti pret Austrijas tiesu jurisdikcijas atzīšanu. Pirmkārt, Direktīvas 2000/26 mērķis ir aizsargāt vājāko pusi, būtiski vienkāršojot un atvieglojot atlīdzības prasījumus ceļu satiksmes negadījumos ar ārvalsts dalībnieku. Atsaucoties uz 2007. gada 13. decembra spriedumu lietā *C-463/04 FBTO Schadeverzekeringen* (Krājums, I-11321. lpp.), sociālās apdrošināšanas iestāde nav uzskatāma par vājāko pusi, kurai ir nepieciešama aizsardzība, piemērojot

starptautiskās jurisdikcijas normas. Otrkārt, Regulas Nr. 44/2001 11. panta 2. punktā ir minēti cietušie un nevis iespējamais likumīgais cesionārs.

24 Šādos apstākļos *Landesgericht Feldkirch* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai [Regulas Nr. 44/2001] 11. panta 2. punktā esošā norāde uz šīs regulas 9. panta 1. punkta b) apakšpunktu ir interpretējama tādējādi, ka sociālās apdrošināšanas iestāde, kurai saskaņā ar likumu tika nodoti tiešā veidā cietušā prasījumi (*ASVG* 332. pants), var celt prasību tieši pret apdrošinātāju tās dalībvalsts tiesā, kurā tai ir filiāle, ja šāda tieša prasība ir atļauta un apdrošinātāja domicils ir dalībvalsts teritorijā?

2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša:

vai šāda jurisdikcija ir arī gadījumā, ja tiešais cietušais prasības celšanas brīdī tiesā nedzīvo vai pastāvīgi neuzturas tajā dalībvalstī, kurā sociālās apdrošināšanas iestāde ir reģistrēta?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Ievada apsvērumi

- 25 Vispirms jānorāda, ka starp Regulas Nr. 44/2001 11. panta 2. punkta dažādu valodu versijām pastāv atšķirības. Tādējādi versijā franču valodā tiek izmantots jēdziens “cietušais”, kura semantiskā interpretācija norāda uz personu, kas tieši ir cietusi zaudējumus. Savukārt versijā vācu valodā, kas ir tiesvedības valoda, jēdziens “der Geschädigte” apzīmē “cietušo personu”. Tomēr šis jēdziens var attiekties ne tikai uz personu, kas tieši ir cietusi zaudējumus, bet arī to, kurai zaudējumi ir radušies netieši.
- 26 Šajā ziņā pastāvīgā judikatūra ir tāda, ka nepieciešamība vienveidīgi interpretēt Kopienas tiesības nepieļauj, ka šaubu gadījumā normas teksts tiek aplūkots izolēti; gluži otrādi — tā prasa interpretēt un piemērot šo tekstu, ņemot vērā citas oficiālo valodu versijas (skat. 1979. gada 12. jūlija spriedumu lietā 9/79 *Koschniske*, *Recueil*, 2717. lpp., 6. punkts; 1998. gada 2. aprīļa spriedumu lietā C-296/95 *EMU Tabac u.c.*, *Recueil*, I-1605. lpp., 36. punkts, kā arī 2006. gada 9. marta spriedumu lietā C-174/05 *Zuid Hollandse Milieufederatie un Natuur en Milieu*, Krājums, I-2443. lpp., 20. punkts) un atkarībā no tā tiesiskā regulējuma vispārējās struktūras un mērķa, kurā šī norma ietilpst (1977. gada 27. oktobra spriedums lietā 30/77 *Bouchereau*, *Recueil*, 1999. lpp., 14. punkts).
- 27 Šajā lietā jākonstatē, pirmkārt, ka, tāpat kā versijā vācu valodā, citās Regulas Nr. 44/2001 11. panta 2. punkta valodu versijās ir izmantots jēdziens “cietusi persona”. Tā tas ir spāņu valodā (“persona perjudicada”), čehu (“poškozený”), dāņu (“skadelidte”), igauņu (“kahju kannatanud pool”), itāļu (“persona lesa”), poļu (“poszkodowany”), slovāku (“poškodený”) un zviedru (“skadelidande”). Otrkārt, iepriekš minētā sprieduma lietā *FBTO Schadeverzekeringen* 26. punktā Tiesa nosprieda, ka atsauce Regulas Nr. 44/2001 11. panta 2. punktā ir tādēļ, lai pievienotu šīs regulas 9. panta 1. punkta b) apakšpunktā norādītajam [potenciālo] prasītāju sarakstam personas, kurām ir radušies zaudējumi, neierobežojot šo personu loku tikai ar tieši cietušajiem.

- 28 No tā izriet, ka Regulas Nr. 44/2001 11. panta 2. punkts jāinterpretē kā tāds, kas attiecas uz cietušo personu.

Par lietas būtību

Par pirmo jautājumu

- 29 Ar savu pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 44/2001 11. panta 2. punktā esošā atsauce uz tās 9. panta 1. punkta b) apakšpunktu ir jāinterpretē tādējādi, ka sociālās apdrošināšanas iestāde, kas ir ceļu satiksmes negadījumā tieši cietušās personas prasījumu likumīgā cesionāre, var celt prasību pret iespējamās šajā negadījumā vainīgās personas apdrošinātāju, kas ir reģistrēts citā dalībvalstī.
- 30 Tiesa jau ir konstatējusi, ka Regulas Nr. 44/2001 11. panta 2. punktā esošā atsauce uz šīs regulas 9. panta 1. punkta b) apakšpunktu ir jāinterpretē tādējādi, ka cietusī puse pret ceļu satiksmes negadījumā iespējami vainīgās personas apdrošinātāju var celt tiešu prasību dalībvalstī tās vietas tiesā, kur ir tās domicils, ja šāda prasība ir atļauta un ja apdrošinātāja domicils ir kādas dalībvalsts teritorijā (iepriekš minētais spriedums lietā *FBTO Schadeverzekeringen*, 31. punkts).
- 31 Attiecībā uz civiltiesiskās atbildības ceļu satiksmes negadījumā apdrošināšanu no Direktīvas 72/166 1. panta 2. punkta un Direktīvas 2000/26 3. panta, interpretējot tos saskaņā ar šīs pēdējās minētās direktīvas 16.a apsvērumu, izriet, ka cietušajai personai ir tiesības celt prasību savas dzīvesvietas tiesās pret iespējamās vainīgās personas apdrošinātāju.

- 32 Tādējādi ir jāpārbauda, vai šīs tiesības ir arī sociālās apdrošināšanas iestādēm, kas ir ceļu satiksmes negadījumā cietušās personas prasījumu cesionāres.
- 33 Šajā sakarā *VGKK* norāda, ka tā cieta zaudējumus, izmaksājot savai apdrošinātajai personai apdrošināšanu. Līdz ar to tā uzskata, ka tā ir uzskatāma par cietušo personu atbilstoši šī jēdziena neatkarīgai interpretācijai. Turklāt kā savas apdrošinātās personas prasījumu cesionāre tā saskaņā ar Austrijas tiesību aktiem pārņem ne tikai tās materiālās tiesības, bet arī procesuālās tiesības, tostarp Regulas Nr. 44/2001 9. panta 1. punkta b) apakšpunktā un 11. panta 2. punktā paredzētās. Ja tas tā nebūtu, proti, ja tas tiktu nošķirts likumīgas cesijas ietvaros, tad šim tiesību institūtam nebūtu jēgas.
- 34 Spānijas valdība it īpaši uzsver, ka, ja tieši cietušais nomirst, tā mantiniekiem, proti, likumīgajiem tiesību pārņēmējiem, būtu jāvar celt prasību tiesā pēc to dzīves vietas par zaudējumu atlīdzību pret iespējamo vainīgo personu, to pašu varētu darīt arī to likumiskais priekšgājējs, tam dzīvam esot.
- 35 Lai nodrošinātu Regulas Nr. 44/2001 iedarbību pilnībā un tās neatkarīgu interpretāciju, galvenokārt ir jāatsaucas uz tās struktūru un mērķiem (1983. gada 14. jūlija spriedums lietā 201/82 *Gerling Konzern Speziale Kreditversicherung* u.c., *Recueil*, 2503. lpp., 11. punkts; 1997. gada 20. marta spriedums lietā C-295/95 *Farrell*, *Recueil*, I-1683. lpp., 12. un 13. punkts; 1997. gada 3. jūlija spriedums lietā C-269/95 *Benincasa*, *Recueil*, I-3767. lpp., 12. punkts, un 2004. gada 15. janvāra spriedums lietā C-433/01 *Blijdenstein*, *Recueil*, I-981. lpp., 24. punkts). Tādējādi īpašu tiesību institūtu, piemēram, tiesību cesijas, interpretācija, kas ir paredzēta Austrijas tiesībās un dalībvalstu tiesību sistēmās, nevar ietekmēt šīs regulas noteikumu interpretāciju. Pretējā gadījumā Regulas Nr. 44/2001 interpretācija būtu atkarīga no dalībvalstu iekšējām tiesībām un tas nebūtu saskaņā ar tās vienveidīgu piemērošanu Kopienā.

- 36 Šajā sakarā Regulas Nr. 44/2001 preambulas vienpadsmitajā apsvērumā ir paredzēts, ka jurisdikcijas normām jābūt ļoti skaidri nosakāmām un tām jābalstās uz principu, ka jurisdikcijas pamatā parasti ir atbildētāja domicils un jurisdikcijai vienmēr ir jābūt pieejamai ar šādu pamatojumu, izņemot dažās skaidri noteiktās situācijās, kurās tiesas prāvas priekšmets vai pušu autonomija garantē citu sasaistes faktoru.
- 37 Tādējādi tiesu jurisdikcija dalībvalstī, kurā atbildētājs dzīvo, neatkarīgi no tā pilsonības šīs regulas struktūrā ir vispārējs princips, kurš ir noteikts šīs regulas 2. panta 1. punktā (1983. gada 19. janvāra spriedums lietā *C-89/91 Shearson Lehman Hutton, Recueil*, I-139. lpp., 14. punkts; 2004. gada 5. februāra spriedums lietā *C-265/02 Frahuil, Recueil*, I-1543. lpp., 23. punkts; 2006. gada 13. jūlija spriedums lietā *C-103/05 Reisch Montage*, Krājums, I-6827. lpp., 22. punkts, un 2007. gada 11. oktobra spriedums lietā *C-98/06 Freeport*, Krājums, I-8319. lpp., 34. punkts).
- 38 Šīs regulas 3. panta 1. punkts atkāpjas no minētā vispārējā principa. Tajā ir paredzēts, ka personas ar domicilu vienas dalībvalsts teritorijā var iesūdzēt tiesā citā dalībvalstī, vienīgi izmantojot Regulas Nr. 44/2001 II nodaļas 2.–7. iedaļā noteiktās normas (iepriekš minētie spriedumi lietā *Reisch Montage*, 22. punkts, un lietā *Freeport*, 34. punkts).
- 39 Līdz ar to šīs jurisdikcijas normas, kas atkāpjas no vispārējā principa, nevar būt pamatā tādai interpretācijai, kas pārkāpj Regulā Nr. 44/2001 skaidri paredzētos gadījumus (it īpaši skat. 1978. gada 21. jūnija spriedumu lietā *150/77 Bertrand, Recueil*, 1431. lpp., 17. punkts; 1992. gada 17. jūnija spriedumu lietā *C-26/91 Handte, Recueil*, I-3967. lpp., 14. punkts; iepriekš minēto spriedumu lietā *Shearson Lehman Hutton*, 16. punkts; 2000. gada 13. jūlija spriedumu lietā *C-412/98 Group Josi, Recueil*, I-5925. lpp., 49. punkts, un iepriekš minēto spriedumu lietā *Freeport*, 35. punkts).
- 40 II nodaļas 3. iedaļā ir noteikta neatkarīga sistēma jurisdikcijas sadalei lietās apdrošināšanas jomā (2005. gada 12. maija spriedums lietā *C-112/03 Société financière et industrielle du Peloux*, Krājums, I-3707. lpp., 29. punkts). Šīs iedaļas mērķis atbilstoši

Regulas Nr. 44/2001 preambulas trīspadsmitajam apsvērumam ir aizsargāt vājāko pusi ar jurisdikcijas normām, kas ir labvēlīgākas tās interesēm, nekā to paredz vispārējās normas.

- 41 Aizsardzības funkcija, kuru veic šie noteikumi, nozīmē, ka īpašo jurisdikcijas normu piemērošana, kas šajā sakarā ir paredzēta Regulā Nr. 44/2001, neattiecas uz personām, attiecībā uz kurām šī aizsardzība nav pamatota.
- 42 Netika apgalvots, ka tāda sociālās apdrošināšanas iestāde kā *VGKK* ir ekonomiski vājākā puse un juridiski mazāk pieredzējusi nekā civiltiesiskās atbildības apdrošinātājs, piemēram, *WGV-SAV*. Vispārīgā veidā Tiesa jau ir precizējusi, ka attiecībās starp apdrošināšanas jomas profesionāļiem nav pamatota nekāda īpaša aizsardzība, jo nevar uzskatīt, ka kāds no tiem ir vājākā pozīcijā nekā otrs (2005. gada 26. maija spriedums lietā *C-77/04 GIE Réunion européenne* u.c., Krājums, I-4509. lpp., 20. punkts).
- 43 Līdz ar to sociālās apdrošināšanas iestāde, kas ir ceļu satiksmes negadījumā tieši cietušās personas prasījumu likumīgā cesionāre, nevar pamatoties uz Regulas Nr. 44/2001 9. panta 1. punkta b) apakšpunkta un 11. panta 2. punkta apvienotajiem noteikumiem, lai uzsāktu tiešu tiesvedību savas reģistrācijas dalībvalsts tiesās pret šajā ceļu satiksmes negadījumā iespējami vainīgās personas apdrošinātāju, kurš ir reģistrēts citā dalībvalstī.
- 44 Savukārt tādām tieši cietušās personas prasījumu likumīgam cesionāram, kurš, iespējams, var tikt uzskatīts par vājāko pusi, būtu jābūt iespējai izmantot īpašās tiesu jurisdikcijas normas, kas ir definētas šajos noteikumos. It īpaši, kā apgalvo Spānijas valdība, tādai iespējai jābūt negadījumā cietušās personas mantiniekiem.

45 Vispār secinājumu šī sprieduma 43. punktā apstiprina Tiesas judikatūra par īpašām normām patērētāju noslēgtu līgumu jomā, kas ir paredzētas Regulas Nr. 44/2001 II sadaļas 4. iedaļā, kuras mērķis ir arī vājākās puses aizsardzība. Tiesa ir nospriedusi, ka tiesību cesionārs, kurš savas profesionālās darbības ietvaros vēršas tiesā, lai apmierinātu cesionāra prasījumu, kurš izriet no patērētāja noslēgtā līguma, nevar pamatoties uz īpašas jurisdikcijas normām, kas ir paredzētas patērētāja noslēgtu līgumu gadījumam, ņemot vērā, ka to mērķis ir aizsargāt ekonomiski vājāko un juridiski mazāk pieredzējušo pusi (iepriekš minētais spriedums lietā *Shearson Lehman Hutton*, 20.–24. punkts).

46 Šī sprieduma 43. punktā esošā secinājuma papildu apstiprinājums izriet no iepriekš minētā sprieduma lietā *Blijdenstein*. Šī sprieduma 34. punktā Tiesa interpretēja iepriekš minētās 1968. gada 27. septembra konvencijas par jurisdikciju un spriedumu atzišanu un izpildi civillietās un komercietās (OV 1972, L 299, 32. lpp.) 5. panta 2. punktu, kas ir grozīts ar 1978. gada 9. oktobra konvenciju par Dānijas Karalistes, Īrijas un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes iestāšanos (OV L 304, 1. lpp., un grozītais teksts — 77. lpp.), ar 1982. gada 25. oktobra konvenciju par Grieķijas Republikas iestāšanos (OV L 388, 1. lpp.) un ar 1989. gada 26. maija konvenciju par Spānijas Karalistes un Portugāles Republikas iestāšanos (OV L 285, 1. lpp.), tādējādi, ka valsts iestādei nav atļauts tās līgumslēdzējas valsts tiesās, kurā tā ir reģistrēta, celt regresa prasību to summu atgūšanai, kuras tā ir izmaksājusi saskaņā ar publiskajām tiesībām uzturlīdzekļu saņēmējam, kura tiesības tā ir pārņēmusi, pret uzturlīdzekļu parādnieku, kurš dzīvo citā līgumslēdzējā dalībvalstī, jo šī iestāde nav vājākā puse salīdzinājumā ar šo uzturlīdzekļu parādnieku.

47 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild tādējādi, ka Regulas Nr. 44/2001 11. panta 2. punktā esošā atsauce uz tās 9. panta 1. punkta b) apakšpunktu ir jāinterpretē tādējādi, ka sociālās apdrošināšanas iestāde, kas ir ceļu satiksmes negadījumā tieši cietušās personas prasījumu likumīgā cesionāre, nevar celt prasību tās dalībvalsts tiesās, kurā tā ir reģistrēta, pret iespējamās šajā negadījumā vainīgās personas apdrošinātāju, kas ir reģistrēts citā dalībvalstī.

Par otro jautājumu

- 48 Ņemot vērā atbildi uz pirmo jautājumu, otrais iesniedzējtiesas uzdotais jautājums nav jāaplūko.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 49 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospiež:

Padomes 2000. gada 22. decembra Regulas (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās 11. panta 2. punktā esošā atsauce uz tās 9. panta 1. punkta b) apakšpunktu ir jāinterpretē tādējādi, ka sociālās apdrošināšanas iestāde, kas ir ceļu satiksmes negadījumā tieši cietušās personas prasījumu likumīgā cesionāre, nevar celt prasību tās dalībvalsts tiesās, kurā tā ir reģistrēta, pret iespējamās šajā negadījumā vainīgās personas apdrošinātāju, kas ir reģistrēts citā dalībvalstī.

[Paraksti]